

“Dieren zijn de dupe van de bureaucratie”

Dierenrechtenorganisaties publiceren geregeld beelden van hijgende en zwetende dieren, en wijzen daarmee met de vinger naar slachthuizen en transporteurs van vee. Nochtans is er van onwil binnen de sector geen sprake. Het hete hangijzer van dierenwelzijn bengelt ook vandaag, ondanks de hoge zomertemperaturen, helaas nog onderaan op de politieke agenda.

De zomer is amper een week aan de gang, en ons land kreunt nu al onder de hitte. Belgen zijn historisch – en uit praktische overwegingen – een volk van compromissen. Misschien verklaart dat ook wel waarom we ook niet van extreme temperaturen houden. Laat ons echter ook huis- en landbouwdieren niet vergeten. Elk jaar opnieuw worden bijvoorbeeld huisdieren uit bloedhete auto's gered. En elk jaar opnieuw stellen dierenrechtenorganisaties én landbouw- en verwerkingsbedrijven aan de kaak hoe dieren moeten kampen met hittestress.

Geregeld publiceren dierenrechtenorganisaties ook beelden van hijgende en zwetende dieren, waarmee ze dikwijls slachthuizen en transporteurs met de vinger wijzen. Van onwil is er binnen de sector echter geen sprake, wel integendeel: er liggen al tal van voorstellen uit de sector op tafel. Wie dagelijks met die dieren omgaat, weet als geen ander wat de gevolgen van stress en warmte kunnen zijn. Iedereen binnen de sector is vragende partij om pragmatische maatregelen rond dierenwelzijn te nemen, maar helaas bengelt dit hete hangijzer ook vandaag nog eerder onderaan op de politieke agenda.

Wettelijke verplichtingen blijven volgen

Dierenrechten worden vandaag al wettelijk en in richtlijnen verankerd. Op Europees niveau werden bijvoorbeeld richtlijnen afgesproken over de minimum- en maximumtemperatuur waarbij dieren vervoerd mogen worden. De aanvaardbare temperatuur ligt tussen 5°C en 30°C, met een tolerantie van vijf graden boven en onder dat bereik.

Wijkt de temperatuur af van het bereik tussen het vriespunt en 35°C, dan moet extra verwarming of verkoeling voorzien worden voor de dieren. De richtlijn werd ondertekend door wetenschappelijke instellingen, landbouwverenigingen en dierenrechtenorganisaties, en stuurt ook aan op maximale wachttijden, extra controles tijdens rusttijden, en betere ventilatievoorzieningen.

Wettelijk is het bovendien enkel verplicht om geventileerd transport te voorzien over lange afstanden vanaf acht uur lang. Dieren die binnen onze landsgrenzen vervoerd worden, verblijven vrijwel nooit zo lang in een vrachtwagen.

Nood aan structurele oplossingen

Een echte structurele oplossing biedt geventileerd transport evenwel niet: veel effectiever zou het zijn als transporteurs tijdens warme periodes ook 's nachts dieren kunnen aanleveren bij het slachthuis en zelfs vroeger slachten indien mogelijk. Dat zou de dieren niet alleen stress besparen, maar ook een positieve impact hebben op het fileleed.

Daar wringt meteen het schoentje: het federale voedselagentschap toonde zich alvast gewillig om keuringen ook vroeger te laten plaatsvinden tijdens warme periodes, zij het tegen een meerkost. Of die meerkost ook effectief gebruikt zal worden om dierenartsen bijkomstig te vergoeden, is echter onduidelijk.

Sector tussen hamer en aambeeld

FEBEV (Federatie van het Belgisch Vlees), de nationaal erkende beroepsvereniging voor slachthuizen, uitsnijderijen en groothandelaars, diende al een aanvraag in bij de Dienst Dierenwelzijn van de Vlaamse overheid om nachtelijke aanleveringen bij het slachthuis mogelijk te maken, een aanvraag die tot op heden onbeantwoord bleef.

De Dienst heeft namelijk ook een mogelijke oplossing in handen die zowel de dieren, de dierenartsen als de slachthuizen ten goede zouden komen: AWO (Animal Welfare Officer) opleidingen zouden het mogelijk kunnen maken om transporteurs, die samen met de landbouwer de verantwoordelijkheid voor de gezondheid van de aangeleverde dieren dragen, ook het toezicht te laten doen in samenspraak met de dierenartsen. Deze aanpak is reeds van toepassing tijdens de slachturen, waar de Animal Welfare Officer eventuele bevindingen in het kader van dierenwelzijn aan de dierenarts belast met opdracht dient over te maken.

De nachtelijke toevoer zou ervoor kunnen zorgen dat de dieren minder aan de warmte onderhevig zijn en verder kunnen uitrusten in het slachthuis. In geval van twijfel of moeilijkheden, kan nog steeds een bevoegde dierenarts gecontacteerd worden voor een *second opinion*, wat perfect kadert binnen het systeem van zelfcontrole dat elk voedingsbedrijf wettelijk dient toe te passen.

De sector en dierenrechtenorganisaties zijn het in de marge niet altijd eens, maar het staat buiten kijf dat we beiden het welzijn van dieren allebei hoog op de agenda willen plaatsen. Als de sector én de organisaties samen aan de kar trekken, kunnen inspanningen die dierenwelzijn in de voedingsketen bevorderen eindelijk in een hogere versnelling geschakeld worden. Met een warme zomer in het vooruitzicht, is het hoog tijd om opnieuw rond de tafel te zitten.